

Večernik

Leto IV. (XI.), šte. 268

Maribor, ponedeljek 24. novembra 1930

»JUTRA«

izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Vredn. mesečno prejemam v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifi
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Volitve v poljski senat

VLADNE STRANKE MOČNO NAPREDOVALE TUDI PRI VOLITVAH V SENAT. — NEMCI ZGUBILI POLOVICO MANDATOV.

VARŠAVA, 24. novembra. Včeraj so se vršile volitve v poljski senat. Agitacija je bila v primeri z ono za sejm zelo mala, to pa deloma radi deževnega vremena v zadnjem tednu, deloma pa, ker je prebivalstvo že od zadnjih volitev bilo izmučeno. Edino v glavnih mestih se je opazila večja živahnost, zlasti še v Varšavi, kjer je samo srednja levica imela zadnji petek 14 volilnih shodov. Izgledi opozicije so bili v toliko ugodnejši, ker nobena njihovih volilnih list ni bila razveljavljena.

Poljski senat šteje 110 senatorjev, ki se volijo v 17 okrožjih. Aktivno volilno pravico ima vsak državljan, ki je dosegel 30., pasivno vsak, ki je dosegel 40. leto starosti. Senat se — kakor seim — voli na dobo 5 let. Dozdaj je bilo v senatu 46 senatorjev vladnega bloka, 12 Ukrajincev, 10 poljskih socialistov, 9 narodnih demokratov, 7 ljudske stranke Wyzwolenie, 6 židov, 5 kršč. demokratov, 5 Nemcev, 3 ljud-

ske stranke Piast, 3 narodne delavske stranke, 3 kmečke stranke, 1 ukrajinske kmečko-delavske stranke.

Pri včerajšnjih volitvah so imeli kandidatske liste: vladni blok, poljska socijalistična stranka, prejšnja revolucionarna stranka (vladi prijazna), narodna stranka, srednja levica, ukrajinski in beloruski blok, nemški volilni blok, blok za varstvo židovske narodnosti na Poljskem, vsežidovski narodni gospodarski blok, katoliški ljudski blok.

VARŠAVA, 24. novembra. Včeraj so se vršile tudi volitve v avtonomni šleski deželni zbor.

VARŠAVA, 24. novembra. Volitve v poljski senat so potekle popolnoma mirno. Po doslej znanih rezultatih, ki pa še niso končni, so mandati razdeljeni sledeče: vladne stranke 19 (poprej 10), Korfanty 19 (16), nemške stranke 7 (poprej 15), socialisti 3 (5), komunisti 0 (2).

Kaj se godi v Rusiji?

PARIZ, 24. novembra. Pomanjkanje vesti iz Rusije ter telefonske in brzojavne zveze z Moskvo in Kijevom napravljata vtis, da se je moralo te dni vendarle nekaj zgoditi in da je sovjetski režim v hudi borbi s kmeti, ki jim je bila odvzeta zemlja. Že tri dni ni iz Rusije sploh nobenih vesti, le sovjetski poslanički dobivajo šifrirana poročila. Kljub vsemu demantijem sovjetske vlade izgleda, da se pripravlja v Rusiji nekaj izrednega. Varšavski listi poročajo, da je v soboto izbruhnil v Moskvi vojaški upor, ki še vedno ni zaduščen. Na ukaz diktatorja Stalina je bilo aretiranih zopet več uglednih politikov opozicije.

Madrid — vojaško taborišče

MADRID, 24. novembra. Položaj je še vedno zelo resen. Vlada je ojačila posadko v Madridu za 12.000 mož ter odposlala v mesto tudi močne letalske oddelke. Nad mestom je proglašeno delno obsežno stanje. Oblasti so prepovedale vse javne prireditve, med drugimi tudi sportne, da tako onemogočijo zbiranje ljudi.

z Vatikanom prvi konkordat po zedinjenju Italije!

Zdi se nam, da to vendar ni mogoče in da so na svetu še sile, ki bodo to preprečile. V prvi vrsti pa pričakujemo to od Vatikana samega, kajti tu ne gre za nič več in za nič manj kakor za končno in definitivno vprašanje: ali je Vatikan zares še predstavnik vesoljne katoliške cerkve ali je samo eksponent Italije in fašizma! Vsako slepomišljenje s sofistami, da napram državnim silam ne more ničesar storiti, bi bilo lažno in absolutno nesprejemljivo, kajti vsi prav dobro vemo, da je fašizmu zelo veliko na tem, da je z Vatikanom v najboljših stikih in ne bi

SMRTNA NESREČA DVEH LETALCEV

NEW-YORK, 24. novembra. Letalca Vasques in Morgan, ki sta v La Paz startala za polet v Berlin, sta se smrtno ponesrečila. Letalo je v bližini mesta Constitution padlo na tla in se razbilo, letalca pa sta obležala takoj mrtva.

Zračno oboroževanje Anglije.

LONDON, 24. novembra. Letalsko ministrstvo je naročilo 200 novih vojnih letal posebne konstrukcije, ki bodo dosegla hitrost 300 km na uro. Letala bodo zgrajena tekom enega leta. Anglija bo imela s to izpopolnitvijo najmočnejše zračno brodogradnjo na svetu in bo po svoji vojni zmoglosti daleč prekašala vse druge države.

Izvoz vina iz Banata.

Iz Banata javlja, da se je v zadnjih dneh izvozilo preko Subotice precej vina. Iz Gornjeja Banata je šlo v zadnjih 14 dneh 30.000 hl, iz okolice Vršca 8000 hl in je pripravljenih za izvoz že zopet 6000 hl. Večinoma gre vse banatsko vino na Češkoslovaško in v Avstrijo, nekaj tudi v Nemčijo.

nikdar hotel riskirati resnega spora in boja s Sveto stolico.

Zato mislimo, da se ne varamo, če z velikim optimizmom apeliramo na ta najvišji forum cerkve, h kateri pripadajo kot verniki naši slovenski in hrvaški bratje v Italiji. Apeliramo, da stori vse, da se več nego barbarska, da, poganska namera poslanca Coselschija prepreči. Če pa bomo slišali iz rimskega fašistovskega parlamenta drugačen odgovor in bo ta odgovor postal resnica, potem bomo vsi narodni Slovenci in Hrvati v Jugoslaviji vedeli, kaj nam je storiti, vedeli, da v italijanski cerkvi za nas ni več mesta

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Ponedeljek, 24. novembra. Zaprt.
Torek, 25. novembra ob 20. uri »Lutka« ab. A. Kuponi.
Sreda, 26. novembra. Zaprt.
Četrtek, 28. novembra ob 20. uri »Življenje je lepo«, ab. B.

Gledališki abonma v Ptuj. Na splošno željo razpisuje mariborsko narodno gledališče abonma v Ptuj, obsegajoč 5 dramskih in 5 glasbenih predstav in plačljiv v 5 zaporednih mesečnih obrokih, začeti z decembrom. Cene abonmanu, katerega sprejema g. Christof (v pisarni g. dr. Fermevca) do 29. novembra, so sledeče: sedeži v ložah po Din 300, 250 in 200; parterni sedeži po Din 225, 200, 160, 130, balkonski po 160, galerijski po 80, ložni sedeži po 110. V abonmaju se odajo le cele lože.

Življenje je lepo

»Optimistično komedijo« je nazval pisatelj to svoje delo, ki je mala slika iz potepuškega življenja, nekaj dvojnik drame »Dva bregova«. Je komedija in vendar zopet ni, zakaj končuje s tragiko preloma dveh src. Ima mnogo lepih in solčnih strani, pa so zopet scene, ki utrujajo po svoji raztegnjenosti. Sinočna premiera je nudila utis prilično dobre režije g. Joška Koviča, ki je igral tudi glavno ulogo potepuha Bonaparta. Izklesal jo je v glavni dobri, samo bi si želeli nekoliko več nijansiranj v kretnjah napram drugim njegovim ulogam, da ne prehaajo v monotonost. Gdč. Kraljeva kot Miky se je kakor vedno tudi v to svojo ulogo vživela s polno dušo in je odigrala prepričevalno od prvega do zadnjega dejanja, kar ni lahko, ker mora tekom kratkega časa samo enega večera prenesti dva težka pretresljiva svoje najgloblje duševnosti. Ostale manjše vloge so bile kolikor toliko dobre: originalen tip je ustvaril Pavle Kovič v Brissotu, istotako Furijan kot drugi gost ter gdč. Starčeva kot Margot. Gdč. Savinova kot Marguerite je bila v običajni dobri formi, g. Grom kot Štefan ni bil na višku, vendar prilično dober, enako g. Rasberger kot Abuet, g. Skrhinek kot Jacques in g. Blaž kot stražnik. S primeranim skrajšanjem in še boljšim zaokroženjem dejanja bo lahko delo dobro uspevalo na našem odru. Gledališče je bilo srednje obiskano in je publika, ki se je ob duhovitih domislekih komedijah dobro zabavala, ponovno priključila igralce pred oder.

Radio in rja.

V tehničnem svetu se je zadnji čas pojavljalo mrzlično tekmovanje, kdo bo poprej iznašel sredstvo, ki bi paraliziralo ogromne škode, ki jih povzroča proces rjavenja različnih kovin. Toda kakor zlovesči prorok se je pojavil na skupščini nemškega državnega odbora za zaščito kovin prof. dr. Maass s porazno konstatacijo, da so cevi in kovinski predmeti, ki so v neposredni bližini radioaparatur in njihovih delov, ali pa so z njimi spojeni, mnogo bolj podvrženi rji nego druge kovine. Tako so torej kovine dobile novega nasprotnika, ki poplavlja svet.

Mariborski in dnevni drobiž

Velik gospodarski in prosvetni poučai tečaj v Ptuj

je priredila včeraj 23. t. m. v Narodnem gledališču, ki so ga kmetje, zlasti pa tudi kmečki fantje in dekleta iz okolice, pa tudi iz oddaljenih krajev do zadnjega prostora napolnili. Prišli so celo iz oddaljenega Sv. Andraža v Sl. gor., Sv. Urbana, od Sv. Marka jih je bilo krog 50, bili so tudi iz Sv. Marjete, St. Janža itd. Tečaj se je pričel ob 8. in je trajal skoro do 13., v kljub temu pa so ljudje vztrajali in z veliko pozornostjo poslušali predavanje ter gledali poučne filme. O pomenu razumnega sadjarstva za napredek in blagostanje kmeta ter za procvit vsega našega narodnega gospodarstva je govoril odlični strokovnjak g. ravnatelj Vinarske in sadiarske šole v Mariboru Priol, o važnosti dobre živinoreje in mlekarstva na strokovni učitelj za mlekarstvo g. Fr. Pavlica, ki si je poleg svojega velikega znanja pridobil tekom zadnjih let še bogata izkustva na Češkoslovaškem in Danskem. Oba predavatelja sta kmetovalcem in njihovim mladini odkrivala potrebo novih vidikov v našem kmečkem gospodarstvu in sta brez ovinkov povedala mnogo, dasi bridkih, vendar zlatih resnic. Da so jih navzoči pravilno razumevali, je pokazalo pritrjevanje vseh koncem predavanj. Zatem sta bila v zvezi s primernimi pojasnili predavanja še dva filma, en gospodarski in en zdravstveni, ki so jih ljudje gledali z velikim zanimanjem in bi bili mnogi vkljub pozni uri radi gledali še enega. Predsednik ZKD Spindler, ki je tečaj vodil, pa je z obljubo, da sledi v doglednem času nov tečaj, zaključil krasno uspešno prireditev s poudarkom, da moramo vsi posvetiti vse sile gospodarski povzdigi naroda.

Slava 45. pešpolka

v spomin na obletnico, ko je bila usoda Maribora l. 1918. stvarno odločena v našo korist, je tudi letos privabila na prostrano dvorišče vojašnice Kralja Aleksandra v Melju vse polno narodnega občinstva, ki seveda z veseljem obuja spomine na zgodovinski dan, ko so bili zadnji ostanki bivšega tujega režima v Mariboru nasilno razoroženi. Cerkevno oblast je zastopal knezoškof g. dr. Karlin, bansko upravo okrožni inšpektor g. dr. Schaubach, mestno občino župan g. dr. Juvan in podžupan g. dr. Lipold, slavlju pa so prisostvovali še številni drugi zastopniki državnih in civilnih oblasti, društev in korporacij, med drugimi ga. Majstrova. Po cerkvenih obredih, katere so opravili svečeniki vseh treh veroizpovedi ob sodelovanju vojaške godbe in pevskih zborov, je imel polkovni poveljnik, polkovnik g. Karel Dolenc, ki je bil obenem domačin slavlja, na vojake nagovor, v katerem jim je na kratko orisal dogodke, ki so se odigrali pred dvajsetimi leti dne 23. novembra, nato pa prečital brzojavno čestitko Nj. Vel. kralja polku k njegovi slavi. Vojaštvo in občinstvo je pozdravilo to kraljevo gesto z viharim vzklikanjem vladarju, godba pa je zasvirala državno himno, nakar je praporščak odnesel polkovni prapor skozi okrašen portal vojašnice. Po oficijelnem delu se je vršila zakuska v prav prijateljskem razpoloženju. Dva podčastnika in en redov so med zakusko zanosno prednašali bojne pesmi in želi viharno odobravanja.

Proslava narodnega ujedinenja

na državni praznik, dne 1. decembra, se bo vršila letos v Mariboru v vseh prostorih Narodnega doma pod okriljem Narodne odbrane ter bo vseobčega narodnega značaja. Program bo zelo pester, tako da bo nedvomno zadovoljil vse. Naša mlada država razveseljuje napreduje na vseh poljih, tako da ni pridobila v Evropi že splošen ugled in spoštovanje. Ob dvajseti obletnici zre lahko mirno v bodočnost. Doprineslo je ne samo politično ujedinenje, temveč krepko na-

lahko ponosen, da je jugoslovanski državljani. Po vseh večjih mestih se na državni preduje tudi duhovno ujedinenje. Vsakdo je praznik vrše v proslavo ustanovitve naše države velike prireditve, ki so nekaka revija narodno čutečega prebivalstva. V Mariboru se bo vršila letos pod geslom »Večer Narodne odbrane« in v korist tukajšnje srezke in krajevnih njene organizacije, ki tiho in neopazeno razvija agilno delovanje zlasti ob naši skrajni severni meji, kjer je potrebno še mnogo narodno-obrambnega dela. Dne 1. decembra zvečer naj bo zato geslo vseh zavodnih državljanov: V Narodni dom na »Večer Narodne odbrane!« —

Radvanje

Himen. V soboto sta se poročila Anica Schlauer, hčerka posestnika, gostilničarja in mlinarja in gospod Kaiser, kjučavničar drž. železnice v Mariboru, Mlademu paru želimo obilo sreče.

Davica. Zadnje čase so se pojavile bolelosti na davici, posebno med otroci tako, da nekateri ne morejo obiskovati šole. Neka družina je že par dni kontumacirana. Drugih posledic do sedaj še ni bilo.

Zajci so na delu. Naši sadjerejci se pritožujejo, da so se zajci že spravili na drevesa in jih začenjajo glodati. Posebno mladih dreves so se lotili, kar seveda škoduje rasti. — Nekateri sadjerejci so že ovili drevesa s slamo, ali pa so jih namazali z apnom in tudi s katranom.

Društveno življenje. Pevsko društvo »Lira« in godbeno društvo se pridno vadata in pripravljata za prihodnje leto. — Gasilci imajo vaje z novo motorno brizgalko. Prihodnje leto si misli gasilno društvo nabaviti še avto. — Kolesarsko društvo »Poštela« polni sedaj svojo blagajno, kajti sezona dirk je minula, pač pa prireja razne domače zabave.

1. december bo naša šola praznovala kot navadno. Zjutraj bo slovesna služba božja v radvanjski kapelici ob petjo šolske dece. Nato se bo vršila slavnost v šoli.

Sobotni družabni večer »Jadrana«

ki je nedvomno odlično zbirališče in toirišče delovanja Primorcev v Mariboru in okolici, v veliki dvorani Narodnega doma je odlično uspel. Velika dvorana je bila zasedena. Predsednik društva g. dr. Bergoč je s kratkim nagovorom pozdravil vse navzoče, nato pa je g. dr. Lavo Čermelj podal brez vseh nepotrebnih fraz konkretno in realno sliko današnjega položaja naših ljudi pod Italijo. Ta slika je bila tragično-pretresljiva v svoji priprostosti in je napravila na vse globok utis. Po končanem predavanju so vsi navzoči vstali s sedežev in se v enominutnem molku posvetili spomenu na trpeče brate. Sledil je družabno-zabavni del, v katerem so prvi-Jadranaši seveda doprinesli levil del za lep potek večera. Kakor zadnji družabni večer »Glasbene Matice«, je tudi sobotni jadranaški večer pokazal veliko potrebo takih večerov.

400 vagonov jabolk

je do včeraj dne 23. tm. izvozil v Nemčijo, Avstrijo in Holandsko g. Srečko Krajnc, znani izvoznik iz Sv. Lenarta v Slov. gor. 400. vagon, namenjen v Rotterdam, je bil okrašen z napisi in zastavicami v državnih barvah na nakladalni postaji Pesnici, v gostilni pri kolodvoru pa se je v proslavo jubilejnega vagona, v katerem je bilo najizbranejša sadje, vršila domača veselica. Manikalo ni do brot kuhinje in kleti, ni dobre volje, vrila »Drava« je svirala, da je bilo veselje. — Tvrdka Srečko Krajnc iz Sv. Lenarta v Slov. gor., ki je letos v Slovenskih goricah nakupovala sadje in je kot izvoznikarka našega sadja v gori imenovane države na vodilnem mestu, beleži od leta do leta lepši razvoj in uspehe, k rekordnemu številu izvoženih voz i naše najlepše čestitke.

Iz železniške službe.

Za skupinovodjo k progovni sekciji v Ptuj je premeščen od progovne sekcije Maribor glavni kolodvor g. Jakob Trbovc.

Cenjenim inserentom na znanje. Cenjene inserente opozarjamo, da smejo za »Večernik« pobirati noveletne oglase samo oni akviziterji, ki se izkažejo s pooblastilom.

Uprava »Večernika«

Tragična smrt starost mariborskih izvoščkov.

Splošno znanega, dobrodušnega mariborskega izvoščka, Jerneja Ternovška, je dohitela v soboto ponoči tragična smrt. Na povratku s svatovske gostije pri Schlauerjevih v Radvanju so v temni noči njegovi konji zavozili v radvanjski potok, kočija se je prevrnila in pokopala pod seboj tudi starčka. En konj se je pri tem odtrgal in v diru zbežal proti mestu, dočim je drugi obtičal v potoku, od koder so ga že onemoglega končno rešili, dočim so našli Ternovška že mrtvega. Nesrečnež se je v potoku zadušil in utonil, še predno je prišla pomoč. Njegovo truplo so po prihodu sodne komisije prepeljali v mrtvašnico na Pobrežje, kjer so je položili danes k večnemu počitku. Pokojni Ternovšek je bil med soustanovitelji zadruga izvoščkov v Mariboru, več let tudi njen načelnik, njen agilni odbornik pa do svoje smrti. Z njim je legel v grob znan mariborski original, ki je bil med občinstvom naravnost popularen. —

Iz policijske službe.

Pisarniško-upravni uradnik g. Vinko Danilo je od komisarijata obmejne policije v Mariboru premeščen k predstojništvu mestne policije v Celju. —

Iz vojaške službe.

Za sodnega poročnika je z ukazom Nj. Vel. kralja na predlog vojnega ministra imenovan Ciril Spindler iz Maribora, doslej politično upravni pripravnik pri sreskem načelstvu v Leskovcu v Srbiji. —

Na kongresu Narodne Odbrane dne 23. t. m. v Skopju je bil predsednikom glavne uprave ponovno izvoljen general Ljubomir Milijič, med predsedniki je min. v p. dr. Vekoslav Kukovec, v upravi pa bivši poslanik dr. Bogumil Vošnjak. —

Ljudska univerza v Mariboru.

Drevi bo nadaljevanje cikla »Podbina in otrok« s predavanjem primarija ženske bolnice v Mariboru dr. Benčana o vprašanju, ki bo gotovo zanimalo v veliki meri posebno naš ženski svet. Kako živeti, kaj storiti, da ne zapade ženska mučnim in nevarnim ženskim boleznim?

Mlada umetnica.

Včeraj se je nudil vernikom v stolnici nenavadno lep muzikaličen užitek. Med darovanjem je namreč zaplaval nežen, čist in mehak zvok vijoline po hiši božji, tako da je sleherni pobožnik presenečen zadržal dih in prisluhnil lahko božajočim glasom čarobne melodije. Moister vijoline je bila mlada gč. Inka dr. Dernovšekova. Iz njenega sviranja se pač sliši, da uživa res klasičen pouk. Za tak in enak užitek bo ji publika vedno hvaležna.

Nov spomenik Ivana Meštrovića.

Odbor za postavitev spomenika kralja Petra v Kastvu je zaprosil Ivana Meštrovića, da izdela ta spomenik. Meštrović se je prošnji odzval. —

Prepozni nebeški »darovi«.

Po precej burni ouverturi, ki je bila menda daljno spremljanje orkana, ki je divjal od sobote na nedeljo menda nad vso Evropo, smo imeli sicer južno vetrovno a krasno jesensko jutro. Do opoldne, ko je Eolus poslal nad mesto velike kope črnih oblakov, se mu je nasproti pripeljal z bliskom in gromom sam sveti Elija. Posledica tega srečanja je bil viharjen dež, mestoma pomešan s točo ... Ta vremenska ironija pa je trajala le kake pol ure, nakar se je nebo zopet zjasnilo. — Na Tezmem je vihar odkril nekaj streh in podrl nekaj plotov; pretrgal je tudi elektrovodne žice, v mestu pa so si steklarji mli roke ... Dobri Bog za vse skrb!

Tatvina.

Ko je uradnik tvrdke Roman Pelikan, Viktor Urf, na Kralja Petra trgu za trenutek zapustil trgovino in se podal k bencinski črpalki, mu je zmanjkalo iz miznice okrog 800 Din. Tat je izginil brez sledu.

KINO

Grajski:

Danes zadnjič

MOGOČE TO NOČ ...

Od jutri dalje

Ce mladina ljubi

100% nemška veseloigra. Govor, petje.

Union:

Danes zadnjič

HOČEM BITI IVOJA ...

Od jutri dalje

Kneginja čardaša

100% nemška opereta. Gretl Theimer

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17. 19. 21. uri: ob nedeljah in praznikih ob 15. 17. 19 in 21. uri. Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

APOLLO KINO

V soboto in nedeljo nemi vefilm:

Temni kavalir

Senzacija! Senzacija!

Smrtna kosa.

V Slovenski ulici 40 je umrla davi zasebnica Ivana F i s c h e r, stara 80 let.

Ljudska univerza.

Vsled obolenja primarija dr. Benčana odpade današnje predavanje.

TRENCHOATI.

površniki, habertusplašči, usnjeni lopiči, kože, pliši, snežni čevlji, snežni škornji, galoše, kakor tudi razno manufakturno blago na obroke. ORNIK, Maribor, Koroška cesta 9. XLIII

Podmladek društva Rdečega križa priredi dne 29. marca 1931 svojo običajno tombolo v prid ferijalni koloniji ob morju. Druga društva se naprošajo, da se ozirajo na to prireditve.

Miklavž in Božiček izbirata darove.

Otroci, naprosite stariše, da Vas priporočijo Miklavžu in Božičku, ki naj Vas osrečita s temi srčkanimi mladinskimi knjigami, ki jim na svetu ni enakih: Potovanje in čudovite prigode de Tomija Popkina, Prigode gospoda Kozamurnika, Janko in Stanko, Prigode porednega Bobija, kralj Debeluh in sinjo Debelinko, princeska Zvezdana, bratec Branko in sestrca Mica, Skok, Cmok in Jokica. Vse te knjige dobite vedno v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru. Aleksandrova c. 13.

Kdor želi Miklavža na dom.

naj se blagovoli v svrhu nadaljnjih informacij zglasiti pri gledališki blagajni. 3340

Trgovski koledar za leto 1931.

Trgovsko društvo »Merkur« za Dravsko banovino, je založilo 17. letnik svojega koledarja, katerega je uredil g. Franc Zelenik. Je to priročna in lično vezana knjižica, ki stane Din 15 s poštnino vred in se naroča pri društvu »Merkur« v Ljubljani, Trgovski dom, Simon Gregorčičeva ul. 27. Poleg običajnega gradiva prinaša koledar tudi podatke iz zakona o vinu, o nadzorstvu nad živilijskimi potrebščinami, o prodaji drž. vrednostnih papirjev, navodila za računanje obresti in dobička, važne podatke zalesno trgovino, takse za pregled parnih kotlov, troške za dvigavanje meničnega protesta, poštne določbe in še druge v trgovskem poslovanju potrebne podatke in navodila.

Velik potres v Valoni

v soboto je porušil 54 hiš, na stotine jih pa tako poškodoval, da ni mogoče v njih stanovati. Odslej so ugotovili 30 mrtvih in krog 100 ranjenih.

Predor za avtopromet.

Na koncu Fochovega trga v Parizu bodo v kratkem pričeli z gradnjo 450 m podzemnega predora, ki bo namenjen samo za avtomobilski promet in bo spajal Fochov trg, poprej Avenue de la Logne, direktno z mestnim delom La Muette. Avtomobilisti so morali delati tamkaj dosedaj velike ovinke, sedaj pa bodo znatno pridobili na času in bo vrh tega razbremenjen tudi promet.

Današnja Rusija

Predavanje bivšega univ. prof. dr. H. Halm a.

Prošli petek je prikazal bivši profesor na univerzi v Irkutsku, g. dr. H. Halm, številnemu občinstvu, ki je napolnilo prostore Ljudske univerze, verno sliko sodobne Rusije, zanimivo baš sedaj, ko se pričena uveljavljati gospodarski učinek glasovite petletnice tudi na zapadu.

Iz njegovega predavanja posnemamo? Značilnost pomena besede mir za označbo vasi in našega pojmovanja miru dovoljno izpričuje miroljubno, udano narav ruske duše, ki ji je, bilo spojeno preizkusiti najbridkejši zgodovinski preobrat.

Po iztreznjenju razpaljenih strasti krvave revolucije je na zunaj in znotraj smoteno organizirano samodržstvo, ki razpolaga z vzorno urejeno vojsko, takoj pristopilo k uresničenju ekonomske zasnove državnega programa, ki je našel svoj izraz v organizaciji petletnice, na pet let preračunljive gospodarske preuredbe ruske države. Po strahovitih polomu prvih poizkusov, se je Stalinu posrečila svojstvena organizacija agrarnih (državnih) obratov, ki jih je ustvaril v smislu že uveljavljenih industrijskih intencij. Zaropotali so stroji, traktor je stopil svojo prepričevalno pot. Vse tradicije individualnega ruskega kmetkega življenja so se na mah umakale, ves tok se je okrenil v drugo smer: v kolektivno. Porušila se je namreč osnova stare državnosti — rodbina. Ena od kopravnih ženi je bila odzeta skrb za otroke, ki jih kolektivno oskrbuje država v otroških domovih.

Ni dvoma, da gredo vse te reorganizacije na škodo ruskega prebivalstva, ki danes gladije, dočim se ponujajo ruski pridelniki pod svetovno pariteto. Normirani sedemurni delavnik se sistematično podaljša v 9—10urno zaposlitev delavca v vseh mogočih društvi in organizacijah. Neizodostno

O organizaciji, ciljih in kongresu Narodne Odbrane

Je te dni predsednik osrednjega odbora general Miljić vočigled kongresa 22. in 23. tm. v Skopju podal izjavo, v kateri predvsem povdarja, da se je tekom zadnjih dveh let število organizacij N. O. povečalo od 153 na 407. To pomeni, da je Nar. Odbrana prodrla v široke sloje naroda. Sedaj se vrše na Hrvatskem priprave za širokopotezno organizatorno akcijo N. O. »Narodna Odbrana« — je nadaljeval general Miljić — »je pretežni del svojega dela prvih desetletij osredotočila v delu za osvobodjenje in ujedinjenje celega našega naroda. Sedaj treba vstvariti drugi del programa N. O., vstvarjenje duhovnega edinstva. Treba pa tudi podpreti državno upravo v vseli panogah javnega življenja, da izvede zaželjeni preporod.« O kongresu v Skopju je izjavil predsednik, da bo razdeljen v tri dele. Prvi bo službeni in bodo na njem sodelovali samo delegati. Drugi bo slavnostni del, na katerem bodo sodelovale vse korporacije in službene osebe, na koncu bo pa tretji, manifestacijski del, ki bo na prostem. Na kongresu se bo razpravljalo tudi vprašanje organizacije 30-letnice afirmiranja Nar. Odbrane kot organizacije l. 1933. Do tega časa bo tudi zgrajena palača Narodne Odbrane v Beogradu, kot viden spomenik znanim in neznanim žrtvam za ustvaritev Jugoslavije. Tudi se bo na kongresu razpravljalo vprašanje osnovanja »Zveze vseh nacionalnih istorodnih društev, ki naj koordinirajo svojo akcijo, da bodo močna koncentracija za en cilj«.

Hotelirji o psihologiji gostov

Centralni organ švicarskih hotelirjev objavlja zanimiv članek o mišljenju hotelirjev o njihovih gostih. Vsak hotelski nameščeneec — pravi avtor članka — prav dobro ve, da imajo ključ od sob to slabo lastnost, da izginejo obenem z gosti. Tega dejstva ni mogoče prepričati ne z veliko pažnjo ne z vidnimi napisi. Skoro dnevno se morajo izginoli ključ nadomeščati z novimi. Včasih se res najde kak gost, ki vrne ključ in se

hranjen je izgubil vsako silo odpora ter nemo podlega neizprosni diktaturi. Rženi kruh je postal prazniška redkost, pšenična moka pa dragocenost, ki se nudi samo bolniku in — vojaku.

Zelo učinkovito je orisal g. predavatelj organizacijo in delovanje policijskega urada preurejene Čeke, sedaj imenovane GPU; ki pravzaprav ne ureja in nadzoruje samo potek življenja posameznika, temveč obenein vodi vso zunanjo politiko.

Smoteno uničevanje vsake cerkvene hierarhije katerikoli veroizpovedi in njenih svetišč ugonablja stare verske vrednote.

Preoblikovanje bračnega prava v smislu največje nevezanosti poraja novo urejenost ruske družbe in vsega njenega javnega življenja. Poklicna zanimanja moža in žene, preureditev tedna v petdnevno delo in dan počitka onemogočujeta vsako rodbinsko življenje v našem smislu. Strahovite posledice se kažejo na vseh koncih in krajih. Otroci ne priznavajo več roditeljske avtoritete ter postajajo obča nevarnost, ker so se že v rani mladosti okužili.

Predavatelj uvideva vso grozotno resnost sovjetskega sistema. Nesmiselno bi bilo pričakovati kakšne nove preuredbe razmer, ki slede nevarno smeli zamisli državne koncepcije.

V tesni obrisi podane zamisli govora, ki je zapustil najgloblji utis, le v splošnem označujejo okvir predavanja. G. profesor dovršeno obvladuje tehniko in dinamiko učinkovite besede ki je v polni meri izpolnila svoj namen. biti ob pravem času glasbeno memento zapadni javnosti, ki je tako hitro podlegla bojevitvi psihozi medsebojnih obračunavanj iz nepomisljive zavisti in priskutne sobečnosti.

opraviči, večina ključev pa se izgubi. Glede istega zla se pritožujejo tudi lastniki garaž. Da bi odnašanje ključev preprečili, so jih nekateri lastniki v minoli sezoni privezali na leseno kocko, pa tudi to ni pomagalo. Večinoma so gostje ključ s kocko vred djali v avto na sedež in ključ se je lepo odpeljal. Švicarski hotelirji trde, da je nekdanje poštenje potujoče publike zelo padlo. Čaše, obrisalke, popolniki in drugi predmeti izginjajo brez sledu. Zato ni čudno, če so nekateri hotelski lastniki, ogorčeni radi stalnih izgub, dali vgravirati v jedilno orodje in v posode: »Ukraden v hotelu X«. V zvezi s tem je neki hotelir v Ženevi doživel neprijeten dogodek: Odlični diplomat, ki je ob priliki zadnjega zasedanja Društva narodov vzel v najem neko vilo si je povodom banketa, ki ga je priredil v čast svojim kolegom, izposodil orodje in posode iz bližnjega hotela. Dotični gostje so z dopadenjem ogledovali ukusni in redki porcelan. Ko pa so nekateri pogledali natančneje, kje je bilo posodje izdelano, so na svoje veliko iznenadenje našli napise: »Ukraden v hotelu X«. Diplomati je opazil posmehovanje gostov, se zanimal za vzrok in ko ga je doznal, je takoj dal pozvati hotelirja, ter ga je pred vsemi gosti pozval, naj v bodoče ne posoja orodja in posodja s kompromitujočimi napisi.

Zabaven dogodek po boksanju.

V boksarskem dvoboju v Santiagu v Čile je zamorec Hamfred premagal Mehikanca Drogeza. Ko je, ves vesel zmage, odhajal z odra, je navalila nanj žena premaganega Drogeza in ga z močnim udarcem podrla na tla. Gledalci so pozdravili energično žensko z viharim ploskanjem in ji priredili navdušene ovacije, premagani zmagovalac pa je pobegnil urnih krač.

Nov pameten zakon na Norveškem.

Nov, zelo pameten zakon je stopil na Norveškem v veljavo. Vsak šofer, ki je bil kaznovan radi pijanosti, izgubi namreč pravico do šoferske legitimacije za 3 leta in mu jo takoj odvzamejo. Podoben zakon bi bil zelo umesten tudi za našo državo.

Sokolstvo

Sokolska četa Sv. Martin pri Vurbergu

Je imela v nedeljo dne 23. t. m. svoj ustanovni občni zbor. Otvoril in vodil ga je br. Lazar, šolski voditelj, po čegar zaslugi se je predvsem začelo širiti Sokolstvo tudi v teh krajih. Okoli 150 glav broječi množici zbranih je pojasnil najprej br. dr. Ipavic, srezki načelnik iz Maribora, novo stanje v državi po 6. januarju ter priporočal z lepimi, jedrnatimi besedami čim številnejši vstop v novo snujočo se sokolsko edinico. Za njim je br. Lintner, župni prosvetar, orisal v daljšem govoru pomen telovadbe, razvoj in cilje Sokola kraljevine Jugoslavije, ovrget nekatere trditve nasprotnikov ter pojasnil ugodnosti, ki jih imajo člani SKZ. Od navzočih se je priglasilo takoj 65 novih članov, dočim je dece zbrane že preko 30. Odboru, ki ga je imenovala MSZ, načeljuje brat Lazar. Občni zbor je potekel mirno, udeleženci so se razšli z velikim navdušenjem; obstoja upanje, da se bo razvila ta nova četa v močno sokolsko trdnjavo, če ne bodo pozabili, da je samo v slogi moč.

Sanje, ki so prinesle zlato

V aprilu l. 1892. sta se napotila iz Viktorije proti severovzhodu dva moža: Bayley in Ford. Ko sta prehodila 400 km, so jima poginili konji, kar ju je prisililo, da sta se vrnila. Na povratku se je Bayley-ju vsako noč sanjalo, da so se 160 km od njihovega zadnjega taborišča nahajala ogromna ležišča zlata. Ko sta se vrnila v Viktorijo, je Bayley z vsemi silami delal na to, da bi riskantno podjetje še enkrat podvzela, toda Ford ni hotel. Končno se je Bayley odločil, da gre sam iskat zlato, nakar mu je sledil tudi Ford. Kupila sta si konje, nakupila živež, in se podala z novim upanjem na pot. Tudi sedaj sta se morala po daljšem potovanju, ko sta bila že izven človeških bivališč vrniti, ker jima je zmanjkalo vode.

Sedaj pa je bil Ford dotični, ki je v sanjah videl v skalovju, kako se lesketa ogromna množina zlatih kepic v velikosti golobjih jajc. Na drugem povratku sta doživljala ogromne težkoče in nevarnosti, toda zaupanje v sanje jima je podeljevalo nenavadno moč in odločila sta se, da prideta še tretjič. Nikakor nista hotela odnehati sedaj, ko sta že toliko pretrpela.

Tudi pri tretjem potovanju jima je že primanjkovalo vode; imela pa sta srečo in v puščavi, katero so domačini imenovali Coolgardie, sta našla naraven izvirek. Pri tej mali oazi sta se utaborila in sklenila nekaj dni počivati. V prvi noči sta pa oba sanjala o ogromnih množinah zlata v bližini in takoj drugo jutro sta pričela z iskanjem.

In res je že čez eno uro našel Ford grudico zlata, težko 15 gramov. Še vnetejše sta sedaj iskala in nabrala 1 funt zlata v grudicah. Tri tedne sta preiskovala površino in nabrala skoraj stoč zlata. Sedaj pa je bilo tudi njihovega življa konec in vrnila sta se v civilizirane kraje. Nabavila sta si zopet prehrano in čuvajoč svojo tajnost, se zopet vrnila v svoj Dorado. Po večdnevem iskanju sta izsledila žile zlata na površini, katere so se pozneje razvile v največja ležišča Avstralije. Takoj v prvih minutah iskanja sta nabrala 1.400 gramov zlata.

Drugi dan se je podal Bayley v bližnje mestce ter nesel seboj 15½ kg zlata. Zlato je deponiral pri direktorju rudniške direkcije in si izposloval tudi dovoljenje za nadaljno kopanje.

Dvanaest ur kasneje, ko se je zvedelo za najdišče, je že odšlo 150 ljudi v srečno »puščavo«, s seboj so vzeli konje, vozove, orodje in druge potrebe. Sledili so sledovom Bayleyja z vso naglico. V nekaj tednih je štela kolonija že več tisoč prebivalcev. V preteklih 37 letih so našli v ležiščih Coolgardieja za več milijard dinarjev zlata. V devetih letih sta Bayley in Ford samo na svojem kopu nakopala 4032 kg zlata v vrednosti 130.000.000 dinarjev.

Pominjajte se CMD

Sport

ISSK MARIBOR : SK ŽELEZNIČAR 4:4 (0:1, 3:3).

Tekma za bagajno LNP je v tej sezoni ostala na zelenem polju neodločena.

Obe moštvi sta položili v igro vso energijo in skušali doseči zmago. Tekma je bila fair in brez nepotrebne ostre igre. ISSK Maribor je bil kombinatno in tehnično pred Železničarjem. Njegovi napadi so bili lepo izpeljani — do 16 meterskega prostora. Tu pa je prave odločnosti zmanjkalo. Sploh se opaža pri »Mariboru« pomanjkanje energičnih napadalcev, ki bi imeli predvsem nalogo odločnega eksekutorja v pozicijah zrelih za strel. V splošnem pa je njegovo moštvo zaigralo dobro.

Železničar je predvedel igro večinoma na predore. Njegovo moštvo je izvajalo tihe in silovite napade, podprte z vsemi silami. Nasprotno pa je »Maribor« v kazenskem prostoru prepustil žogo odnosno dosegu uspeha desni strani napada Železničarja. Glavno zaslugo na lepem uspehu SK Žel. pa ima v prvi vrsti vratar Pišof, ki je včeraj branil skoraj neverjetne stvari. Razmerje kotov 14:1 za Maribor.

Redna igra se je končala neodločeno 3:3, nakar se je odigral podaljšek 2×15 minut in je tekma končala v popolni temi. Ker je tudi podaljšek ostal neodločen 4:4, je sodnik v smislu pozicij žrebal zmagovalca. Žreb je padel na SK Železničarja, ki pride torej v finalno tekmo z ASK Primorjem.

SK Železničar mlad.:SK Rapid mlad. 4:0 (6:0).

Železničarji so bili boljše moštvo, ki pa niso znali izrabiti vseh šanc pred golom. Če pa bi napad boljše in več streljal na gol, bi bila gotovo razlika še mnogo večja. Železničar razpolaga z dobrim moštvom, ki obeta še lep na predek. Tekmo je sodil dobro gosp. Marinič.

Ostale nogometne tekme.

Zagreb: prvenstvene tekme: Gradjanski:Grafičar 2:1, Železničar: Sparta 3:0, Viktorija:Sokol 2:0.

Beograd: Sokol:Hašk (Zagreb) 4:2, Jugoslavija:Hašk 3:2 (2:2).

Gradec: GAK:Kastner & Öhler 2:0 (1:0).

Dunaj: Vienna:Slovan 2:0; WAC: Austria 3:2.

Budimpešta: Ferenczvaros:Kispest 5:2; Ujpest:Nemzeti 5:1.

Praga: Slavia:BSK (Beograd) 3:1 (2:0); Sparta:Nachod 6:0; DFC:Čechi Karlin 11:1.

Gorska dirka v Zagrebu.

Včeraj se je vršila v Zagrebu prva gorska dirka za kolesarje, motocikliste in avtomobiliste.

V kolesarski dirki seniorjev je prišel kot prvi na cilj Rozman, član mariborskega Peruna, v času 1:54.6. — Uspeh Mariborčana Rozmana, ki je že v domačih dirkah ponovno dokazal svoje odlične kvalitete, je dokaz, da je mariborski kolesarski sport na višini in da lahko častno zastopa slovenski sport po svetu.

V motociklistični dirki na isti progi so po raznih kategorijah odnesli prva mesta: Uroič, Štrban in Šostarko.

V gorski dirki avtomobilov je beležil najboljši čas Edo Funk, na Bugattiju s časom 56.

Dirka je privabila do 7000 gledalcev.

»Sakta smejavcev« pred sodiščem.

Člani nedavno razpuščene takozvane »sekte smejavcev« v Debrečinu so bili te dni radi prestopka proti zborovalnemu zakonu obsojeni na 2 dni zapor. Kakor poročajo madžarski listi, so vzeli vsi obsodbo s smehljanjem na znanje in so izjavili, da so pripravljeni za svojo vero tudi umreti. Na migljaj svojih voditeljev so potem vsi poklekili in pričeli glasno moliti za policijo in policijskega ravnatelja, ki jih je obsodil.

M. Zevacco?

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

8

»Gospod... ali ste jo nemara srečali... majhno deklico... šest let ji je komaj... zlatolaso, šibko... tako nežno... in otrok je zunaj... v takšnem vremenu... O povejte njeno ime... lepo ime... Ime ji je Žileta... Žileta, pravim... Žileta!«

Te besede so neverjetno pretresle Franca I. Prešinil ga je krčevit drget; pozabil je, kdo ga obdaja — videl je samo še Margentino, svojo nekdanjo ljubico!...

In zajecjal je:

»To ni mogoče!... Žileta... tvoja hči!... Moj Bog! Moj Bog! To ni mogoče!...«

Matj vsa pogreznjena v svoji blaznosti, ga očitno ni slišala; nadaljevala je z glasom, neskončno sladkim, podobnim božanju:

»Žileta... lepo ime, kajne? ... Oh, koliko časa jo že iščem!... V Bloau... sem jo izgubila... ali poznate Bloau? ... Šest let ji je, revici mali... V Bloau... Tam sem ljubila, oh, ljubila, ljubila...«

In zdajci je kriknila divje in srdito:

»Franc, kje je tvoja hči?«

»Oh!« je zamrmral Franc ves pobit. »To je strašno... Ona, ki jo ljubim, je moja hči... Na svojo hčer sem položil roko... Moja hči je v tej hiši!...«

Želino je pogledal blazno žensko... Morda jo je hotel nagovoriti!... Morda se je bil ukresal plamen iz daljine mladostne ljubezni, da bi posvetil v mrak njegovih misli!

Ta hip se je začelo zamolklo drdranje... Nekaj je pridrvilo mimo z velikim ropotom... kočija v galopu, hiteča tja v noč. In nekaj skrivnostnega in zlovesčega je zavejalo od nje, kakor da vozi tajnost stranske tragedije...

Margentina je videla tisti voz...

Nova misel je obsedla njena uboge možgane, in planila je za kočijo s krikom:

»Ugrabili so mi hčer!...«

V naslednjem trenutku je ni bilo več videti.

V daljavi je še gmel ropot koles...

Franca I. je stal kakor odrevenel in strmел za njo. Volaki se niso upali gneti.

Tisti oficir je menda pisal kasneje, da je videl kralja, kako se je zgenil, kakor da bi hotel hiteti za njo, a je ostal nato, potegnil si z rokami preko čela in zavzdihnil z glasom, podobnim ihtenju, mrmraje nerazumljive reči, med katerimi so se razločile samo drhteče besede:

»Oh to je strašno... nezaslišano... in vendar čutim, da jo ljubim kljub temu... jaz nesrečnež.«

In z blaznim pogledom se je ozrl proti Doletovim vratom.

Kaj se je zgodilo v njegovem srcu?

Kakšen strašen boj se je bil med čutno in med očetovsko ljubeznijo? ...

Ali se je res že šopirilo krvoskrupstvo na razvalinah kraljeve duše, trepetaje v razdraženih željah? ...

Kdo je vedel to, kdo mu je videl v dno srca?

Ko se je zazdelo oficirju, da se kralju vrača jasna zavest, ga je vprašal naglo:

»Sire, kaj naj storim?«

»Gospod« je odgovoril kralj s čudnim strašnim glasom, »ali vam nisem rekel, da vlomite ta vrata!...«

VI.

Pribežišče ali grob

Manfred ni hitel, stopal je s krepkimi koraki. Njegovo vajeno uho je merilo od hipa do hipa razdaljo, ki ga je ločila od bližajoče se straže.

Ugenil je bil nje bližanje in se je smehljaj zaničljivo sam sebi. Hotel je zaviti v prvo stransko ulico; toda zagledal je lesketanje sulic v temi. Skomizgnil je z rokami in šel naravnost.

»Gospod veliki profos ima spet svojo zabavo!« je zamrmral.

Tudi naslednja ulica je bila zaprta.

»Aha! Komedijska se nadaljuje!...«

Tretja, četrta in vse nadaljne ulice, kar jih je vodilo v veliko želo prometa, vse so štrlele od železja.

»Dobro!« je dejal Manfred. »Velike časti mi izkazujejo! Ves Pariz je v orožju, ko grem jaz mimo!« Zdajci pa je začul za sabo veliko četo stražnikov, ki se je spuščala v tek. In pred njim so bila vrata Sen-Deni, zaprta ob tej uri!

Bil je ujet, njegova smrt — gotova!

Za hip se je vrnila njegova misel k deklici, ki jo je bil zaupal mojstru Doletu... Srce mu je poskočilo hitreje. Rahla trpkost mu je izkrivila smeje ustnice...

»Eh, vraga!« se je zasmeljal trdo »saj se nisem rodil za mirno življenje in meščansko ljubimkanje! Lump sem, kot lumpu mi je umreli... Toda vrag naj me vzame, če pojdem sam na oni svet!«

Z gesto, ki bi mu jo zavidali junaki viteških časov, je potegnil svoj dolgi rapir, stresel glavo kakor merjasec in se odpravil — ne na obrambo — marveč na napad...

»Naprej!« je zagrmel Monklarjev glas. »Evo ga! Ga že imamo!«

»Ne šel« je zagrmel Manfredov glas.

Dvignil je meč in se hotel zakaditi nadnje...

Takrat pa je nastal krk med biriči... tlak je zagrmel pod kolesi kočije, ki je drevila v najhujšem diru naravnost proti vratom, podiraje stražarje, ki se niso umeknili pravočasno...

Vrata Sen-Deni so se odprla. Kdo jih je odprl? Zakaj? Nemogoče je bilo izvedeti to od podčastnika vratne straže, ki so ga postavili drugi dan pred sodišče, a mu niso mogli dokazati niti najmanjšega sledu sokrivde z Manfredom.

Mladenč je videl voz, kako se je zapodil pod oboke... Kakor blisk mu je prešinilo možgane: njegovim ustnicam se je iztrgal kratek vrisk brezumnega veselja.

Planil je k vratom, pobil vojača, ki mu je hotel zapreti pot, z ročnikom svojega meča podrpl podčastnika in šinil na prosto.

Bil je otihi!...

Pretekel je dobrih sto korakov; nato se je ustavil in se obrnil proti Parizu...

»Smrt božja! Kako dobro de človeku živeti!...«

Beričev ni videl za sabo...

»Saj sem rekel, gospod Monklar, da nocoj ne bo nič!... A vseeno,« je dodal, »lepo napitnino dolgujem vrlemu postillonu, ki je prišel tako o pravem času... Bojim se le, da mu bo veliki profos manj hvaležen kakor jaz!«

Tako govoreč, je zrl v tisto smer, kamor je bila oddrvala kočija. Ni je videl, a slišal je glas koles, ki so škripala trudoma po Monfokonskem griču.

Začel je slediti vozu od daleč.

Čez kakih dvajset minut je prenehalo škripanje koles.

»Čudno!« je zamrmral Manfred. »Človek bi dejal, da se je ustavil ob vnožju velikih vešal!«

Nato je hitel bliže in se je splazil tik pod zid... in

kar je videl, ga je navdalo z grozo in trepetom...

Par korakov od njega se je dvigal strašni odeli smrti, na njem pa ženska v naročju moškega, ki jo je vlekel pod vrv...

Manfred je prisostvoval temu strašnemu prizoru, ne da bi mogel zakričati ali geniti roko. S tako peklensko naglico se je vršilo.

Zdajci je zagledal telo ženske, ki se je zibalo v zraku... Moški je sedel spet na kozla kočije, ki se je premaknila s težkim stokom in zdrdrala proti vasi Monmarter.

»Groza« je zajecjal Manfred ves osupel.

Planiti na podzidek, dvigniti žensko v naročju, prerezati z bodalom vrv, ki ji je zadrževala vrat, in položiti nesrečnico na tla... vse to mu je bilo delo par trenutkov in se je izvršilo kar v snu.

Manfred je pokleknil k ženski in ji položil roko na prsi... Srce ji je še utripalo.

Pogledal jo je bližje in se ni mogel premagati, da ne bi vzklilnil v občudovanju:

»Kako lepa je kljub svoji bledoti!...«

Pretekla je minuta. Neznanki se je po malem vrnila zavest; odprla je oči še vedno polne groze...

»Otet! ste, madam,« je izpregovoril mladenič.

Ženska se je vzravnila z velikim naporom.

»Otet!« je zamrmrala z glasom, tako šibkim, kakor da bi govoril iz daljave.

Pogledala je okrog sebe in se spomnila zdajci, kaj je bilo.

Vstala je.

»Otet!« je ponovila, ne s tisto vznemirjeno radostjo, ki sledi prestanim velikim nevarnostim, nego strašnim izrazom sovraštva.

»Otet! Živim!... Da živim!... Oh, gorje zdaj pod ležul!... Gorje ti, Franc!... Magdalenino maščevanje bo tako strašno, da ga bodo pomnila še bodoča stoletja... Gospod,« je povzela zdajci, »dolgujem vam tisočkrat več kakor življenje... Kako vam je ime?...«

»Manfred, madam...«

»Če ste revni, če ste preganjeni, če trpite, če potrebujete vdanosti in priateljstva, pridite ob katerikoli uri v malo hišico ob Tuilerijskem zidu in povejte svojo ime... to bo zadoščalo!«

S temi besedami je odhitela Magdalena Feronova in izginila v temi, pustivši osuplega mladeniča sam megal.

Hotel je steči za to čudno žensko in utešiti nepremagljivo radovednost, s katero ga je bila navdala; tisti hip pa je zagledal sence, ki so se gibale trideset korakov daleč od njega.

Pozabil je grofa De Monklar!...

Toda Monklar ga ni pozabil!...

Da, bili so biriči... Bližali so se Manfredu, plazeč se po tleh...

Manfred se je naslonil na podzidek vešal, s poslednjo nado, da pojdejo morda mimo, ne da bi ga bili opazili...

Ta podzidek je bil votel; kleti so bile pod njim in vanje so vodila železna vrata z zunanjo strani. In v te klopi so metali trupla zločincev, obešenih na monfokonskih vešalih; bile so poslednja ječa usmrčenih...

Ko se je Manfred naslonil, je začutil s hrbtno ta železna vrata...

Udala so se pod njegovim pritiskom...

Bila so odprta...

V prvem trenutku se je obotavljal... umikal se je z znojem groze na obličju... nato pa se je odločil in smuknil v klet... v temnico mrtvih!...

Golzerca.

nepremočljive ima najceneje v za-
gi Brzopotlata, Tattenbachova ul.
št. 14. XXXVII.

Mali lokal

s precej veliko izložbo v sredini
mesta oddam takoj. Naslov pove-
prava lista. 3336

Prodajam hišo z vrtom.

Gubčeva ulica 27, Pobrežje. 3279

Radiodelavnica Slog, Ptuj

sprejme tri vajence. Pogoji meščanska
šola z dobrim uspehom. 3335

Sanke

prima s sedežem s podlago, enose-
dežne Din 115.—. Eksportna hiša
»Luna«. XLVIII

Gugalni konji

masivni iz lesa Din 125. Eksportna
hiša »Luna«. XLVIII

Premog.

Mejovšek, Tattenbachova 13, telefon
št. 2457. 3319

Premog Peklenica,

brez smrada, žlindre in kamenja, malo
pepela. Voz stane 38 Din franko dom.
B. Guštin, Cankarjeva ul. 24. 3053

Elektroinštalacije,

montaže vil, stanovanj, tovarniških po-
slopij vsaka montažna popravila, po-
pravila motoriev najceneje izvršuje
Ilič & Tichy, Maribor, Slovenska ul.
16. Velika izbira svetilk, elektroblaga,
motoriev po konkurenčni ceni. XII

Državna razredna loterija

Poročilo iz kolekture ANTON GOLEZ, MARIBOR,
Aleksandrova cesta 42, 11. žrebanje dne 22. nov. 1930. (Za
event. tiskovne napake se ne odgovarja.)

Din 400.000.— št. 13078.

» 40.000.— » 38839

» 30.000.— » 72198

» 10.000.— » 11621, 15722, 55870, 89910.

» 4.000.— » 4468, 6329, 9361, 10045, 44431, 49702,

14327, 60162, 67576, 84070, 84328, 96672.

Din 2000.—: 1498, 2670, 2690, 4269, 11310, 11481, 11890.

2174, 12179, 16531, 18161, 18985, 19609, 23896, 24986, 27153,

27860, 30063, 32756, 40563, 42873, 45740, 46624, 55948, 56000,

57065, 59322, 71179, 74271, 74412, 77197, 80520, 87374, 87719,

95373, 95526, 96821, 98336, 99352, — Prihodnje žrebanje dne

24. novembra 1930.

3326

Zimske nogavice,

rokavice, pletenine ter
vse druge modne po-
trebščine v modni trgovini

Anton Paš,
Maribor, Slovenska ul. 4.

Zadruga prevoznih obrtov v Mariboru
naznanja, da nas je starosta mariborskih izvoščkov ter bivši
načelnik in odbornik, gospod

Jernej Ternovšek

v soboto, dne 22. novembra nenadoma zapustil.

Pogreb dragega nam tovariša se je vršil danes popoldne
iz mrtvašnice mestnega pokopališča na magdalensko poko-
pališče.

Soustanovitelju in zavednemu združnemu članu ohrani-
mo trajen spomin.

Maribor, dne 24. novembra 1930.

Načelstvo